

morajo te takoj naznaniti v priporočenem pismu pristojnemu taboru vojni vjetnikov, oziroma za vojne vjetnike v poljedelstvu vojaškim oddelkom deželnih posredovalnic za delo v Avstriji in inspekcijskim častnikom vojni vjetnikov na Ogrskem. Za vojno-vjetniške delavske oddelke v vseh nepoljedelskih obratih se ima te naznaniti pristojnemu vojaškemu poveljstvu.

6. Prvi pogoj za to, da bodo Rusi imeli veselje do dela, je zadostna, zdrava in primerna hrana. Če vojni vjetniki vsled nezadostne hrane ali drugačne krivde delodajalca zapuste delo ali slabo delajo, — vojna uprava ni pri volji, da bi take gospodarje podpirala.

7. Ako kak delodajalec da Rusu, ki dela v zadovojstvo, sam obleko, se to obleko ne sme pokvariti s prevlakco oljnate barve ali na podoben način. Pri odhodu delodajalec ne bo smel ruskemu vojnemu vjetniku vzeti obleko, ki mu jo je sam dal, izvzemši, da ima vojni vjetnik lastno ali erarično obleko, ki ga zadostno brani in ki ni nedostojna vojaka.

8. Vsak ruski vojni vjetnik ima odslej naprej pravico do mezde (plače), ki jo v istem kraju, ob istem času dobiva svoboden domač civilni delavec enake vrste. Tozadevne dnevnine določa okrajno glavarstvo. Koliko plače dobi ruski vojni vjetnik, se mora sporočiti vsem delodajalcem, ki imajo zaposlene ruske vojne vjetnike. Kdor bi se tega tarifa ne držal, bo moral razliko naknadno doplačati in sicer za vse dni od dneva novega plačilnega reda.

9. Troške za prehrano vojni vjetnikov odračuna delodajalec. Pri tem se mora ravnati po tozadevnih oblastvenih predpisih.

10. Najnižja dnevna plača, ki je dosedaj znašala v kmetijstvu 30 v in pri drugih delih 50 v na dan, znaša sedaj: Za delavce v kmetijstvu 1 K, za druge delavce 2 K. Ta najnižja plača se mora brez ozira na hrano na vsak način zaračunati in izplačati v gotovini v smislu točke 11.

11. Ruski vojni vjetnik sme dobiti na roko v 10 dneh največ 50 K, oziroma na dan največ 5 K.

12. Ostanek se ima naložiti ali pa porabiti za plačila po želji vojnega vjetnika, n. pr. za nakup potrebnih stvari.

13. Glede delavnega časa, počitka in prostih dni veljajo za vojne vjetnike sedaj enaki pogoji, kakor za proste delavce.

14. Po železnici se vojni vjetniki ne smejo voziti brez spremstva. Ako se vojni vjetnik vozi po železnici brez spremstva in porabi to priliko za beg, izpusti delodajalec varščino, — jo je položil svoj čas za vojnega vjetnika. Ponoči morajo biti vojni vjetniki v svojih stanovanjskih. O polnočevitnosti se mora prepričati delodajalec ali zanesljiv namesnik. Vojni vjetnik je vojak in nima med 9 uro zvečer in 6 uro zjutraj ničesar iskati izven stanovanjskega, ki je v gotovem smislu njegova vojašnica. Obisk gledališča v spremstvu in obisk gostilne je dovoljen, dokler se ne dogode neprilichnosti. Obisk plesnih zabav ni dovoljen.

15. Beg vojnega vjetnika se ima javiti na predpisan način. Beg vsled velike nemarnosti delodajalca mora imeti za posledico odpoklic ostalih vojni vjetnikov in izgubo varščine.

16. Vojnim vjetnikom, ki se ne nahajajo v taborih, se ni treba bati, da bi zato bili zamenjani tudi le en dan pozneje, kakor drugi. Vsi bodo poslani v domovino po določenem redu.

17. Vsako surovo postopanje, psovaje in tepeje vojni vjetnikov, kakor tudi odtegovanje zaslužka se bo strogo kaznovalo.

18. Prošnje vojni vjetnikov, da smejo ostati v Avstriji, se imajo predložiti vojaškemu poveljstvu. Vjetnika se ne more siliti, da bi moral oditi iz Avstrije. Vojni vjetniki, ki se hočejo poročiti z avstrijskimi ali ogrskimi državljankami, ali bosansko-hercegovskimi deželnimi pripadnicami, morajo imeti potrebne listine. Ako se bodo hoteli pozneje vrniti z družinami v Rusijo, bodo poslani domov kot posamezni potniki, ker žen in otrok ni mogoče jemati v oddelke za vojne vjetnike.

Naše žrtve za domovino.

K ugledni Prodnikovi hiši v Konjskem vrhu pri Lučah je došlo pred nedavno žalostno poročilo, da je umrl 22letni sin Jakob Lenko, ki je služil pri 87. pešpolku. V bolnišnici v Feldbachu je bil spreviden s sv. zakramenti in je mirno v Gospodu zaspal. Dal je za cesarja in domovino svoje mlado življenje. — Tudi njegovega brata Franca Lenko je zadela enaka usoda. Celih 13 mesecev je bil na tirolskih gorah. Tam se je močno prehladil. Dne 14. sušca je bil v bolnišnici spreviden s sv. zakramenti za umirajoče in je v Gospodu zaspal. Domačim kličemo: Upajte, da se snidete z rajnima sinoma in bratama enkrat tam gori nad zvezdami.

Vojaški poveljnik je Slugovi rodbini v Mostcu v dobrih slovesih župniji naznanil žalostno vest, da je padel ob Brenti dne 18. decembra 1917 od sovražne krogle zadet ljubljani sin, narednik Franc Sluga v 19. letu svoje starosti. Bil je vzgleden mladnik, očiščen dijak gimnazije v Mariboru. Bil si ponos svojim staršem, naj uživa duša tvoja večno veselje pri Bogu!

Žalost je pretresla ugledno Mundovo hišo v Bratonežicah pri Sv. Tomažu, ko je došla vest, da je sin Franc v 30. letu svoje starosti umrl v ruskem vjetništvu. Rajni je bil v prvih bojih leta 1914 ranjen in kot tak vjet. Domači so veselo pričakovali skorajšnje vrnitve, a mesto njega prejmejo od Rdečega križa žalostno novico, da ga ni več med živimi. Zapušča poleg slabotne matere, ki je otroke svoje vzredila v katolišk-narodnem duhu in katera je za pokojnim sinom mnogo žalovala, 61 let stara onemoglega očeta, kateremu bi naj bil rajni opora na zadnje dni.

Pretresljiva in nepričakovano žalostna vest je zadela spoštovano obitelj Miklošičev v Slavnjaku pri Ljutomeru. Izgubila je blagega sina, brata Frančka. Zadeti od laške granate je izdihnil dne 4. marca svojo blago dušo v najlepši dobi svojega življenja, star šele 25 let. Bil je od začetka vojne nepretrgoma na bojnem polju in kot deseterik je bil tudi odlikovan s hrabrostno srebrno kolajno, bronasto kolajno ter Karlovim črtnim križcem. Žalost domačih, staršev, bratov in sestic je še tem večja, ker je še par dni pred svojo smrtjo pisal, da pride na dopust k velikonočnim praznikom. Padli je bil vrl slovenski mladenič.

V drugič je sprejela Lajhova hiša v Grlici pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. žalostno novico, da je padel sin Franc na italijanskem bojišču. Poslovili so se štirje bratje od ljubih staršev, ter sli branit domovino. Prvi Jakob je daroval svoje življenje domovini v Galiciji in Franc se je tudi bojeval v Galiciji ter bil težko ranjen pri Grodeku. Po okrevanju se je vrnil zopet k svojemu hrabremu polku št. 26, ter bil na Monte Zebio lahkotno ranjen. Zopet je šel nazaj k svojim tovarišem ter se udeležil zmagoslavnega prodiranja v Italijo. Ko je bilo že vse mirno, ga je doletela sovražna granata dne 11. januarja t. l. Bil je takoj mrtev. Pokopan leži na gori Fontana Secca, blizu mesta Feltre. Bil je priden in pošten mladenič.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razven hudih artilerijskih bojev robenih večjih vojni podvzetij. V nemški ofenzivi je nastal odmor. Nemci se baje pripravljajo na novo ofenzivo, ki bo glede obsežnosti in velikopoteznosti prekašala vse dosedajne.

Razne politične vesti.

Med Slovenci in Nemci. V slovenjgriškem okraju vlada, kakor se nam poroča, taka napetost med Slovenci in nemškutarji, da slovenski kmetje ne puščajo več nemškutarskih nahrbtnikov v svoje hiše, ampak jim pokažejo vrata. Tudi iz drugih okrajev se nam poroča o taki napetosti, povzročeni vsled nasilnih nemških nastopov proti Slovincem.

Novi zunanji minister. Cesar je na Černinovo mesto imenoval dosedanjega skupnega finančnega ministra barona Buriana za ministra zunanjih zadev. Burian, ki je bil že pred Černinom zunanji minister, je star 67 let in je po rodu Madžar, po mišljenju pa velik nasprotnik Slovanov ter zaupni prijatelj znanega grofa Tise. Burian in Tisa se z vsem srcem zavzemata za zvezo Avstrije z Nemčijo in za oslabiljenje slovanstva v naši državi. Da Burianovo ministirovanje ne more biti stalno, je prepričan celo sam, ker si je obdržal tudi vodstvo skupnega finančnega ministrstva, da lahko v ugodnem slučaju zopet smukne nazaj v topli kožuh finančnega ministra. Nas Slované Burianovo imenovanje ne razburja, ker vemo, da naša svoboda pride tudi preko glav raznih Černinov in Burianov.

Preosnova avstrijske ustave. Vlada je baje že izdelala načrt za preosnovo naše ustave in ga je Nemcem že pokazala, ne pa tudi Slovanom. O načrtu se razne nemške stranke, kakor nemškonacionalna in krščansko-socialna, že prav pridno posvetujejo. Ker si vlada ne upa pokazati tudi Slovanom novega načrta, ni dvoma, da je skovan le samo v prid Nemcem.

Državna zbornica sklicana. Avstrijska državna zbornica je sklicana na dne 30. aprila. O dnevnem redu se še nič ne ve, bržčas pa bo začetek zasedanja zelo buren, ker so avstrijski Nemci vsled padca njihovega ljubljence grofa Černina čisto iz sebe, ga nikakor ne morejo preboleti in bodo v zbornici si skušali ohladiti svojo jezo.

V vojnem odseku državne zbornice je dne 23. aprila naznanil odsekov načelnik slovenski poslanec vitez Pogačnik, da je vlada odseku že izročila zakonsko predlogo glede upeljave splošne delovne dolžnosti za časa vojske. V tajni seji je nato domobranski minister obrazložil sedanjí vojaški položaj.

Avstrijska gosposka zbornica bo baje na zahtevo nemških strank zbornice sklicana na soboto dne 27. aprila, da bi se vršilo posvetovanje o političnem položaju, ki je nastal vsled padca ljubljence vseh Nemcev, grofa Černina.

Volilna preosnova na Ogrskem. Ogrsko Wekerlejevo ministrstvo je odstopilo, ker se ogrska vlada upira vsaki kolikšni pravici volilni prenovi. Wekerle si prizadeva sestaviti novo ministrstvo, kajpada tako, ki se od starega ne bi veliko razločevalo. Po vsem Ogrskem, zlasti v Budimpešti, se vršijo velike demonstracije, v katerih zahteva delavstvo pravično volilno preosnovo. Skoro gotovo bo tudi nova vlada skovala tak volilni red, ki bo ugodil samo madžarskim mogotcem. Ne pa tudi nemadžarskim narčnostim in delavstvu.

Szterenyi — ogrski ministrski predsednik. Naš cesar in ogrski kralj je imenoval trgovskega ministra dr. Jozefa Szterenyija za ogrskega ministrskega predsednika in mu je poveril nalogo, da sestavi novo ministrstvo. Novi ogrski ministrski predsednik je židovskega pokolenja in se je pozneje dal krstiti. Szterenyi se sedaj pogaja z raznimi ogrskimi strankami, da sestavi novo ministrstvo, katerega čaka težka naloga, da spravi pod streho novo volilno preosnovo na Ogrskem.

V glavnem odseku nemške državne zbornice je govoril nemški vojni minister o položaju na frontah ter naglašal potrebo, da se bitka na zapadu nadaljuje. Nemška poslanca Müller in Noske sta zahtevala, da tudi Avstrija prične ofenzivo proti Italiji.

Tedenske novice.

Cesarica Zita obhaja v soboto, dne 27. aprila, svoj god. Po vsej Avstriji bo ta dan prost sole. V cesarici Ziti imajo avstrijski narodi dobro in blago deželno mater. Naša cesarica je pokazala pri obiskih ubogih ranjencev, beguncev in drugih nesrečnikov, da ima blago srce, ki čuti z onimi, ki jih preganja nemila usoda. S svojo naravno priprostostjo, ljubeznivostjo in svojim blagim srcem si je Zita pridobila srca vseh narodov naše države. Po vseh krajih naše ljube Avstrije se bodo v soboto in v nedeljo vršile cerkvene in zunanje slavnosti v praznino godu naše ljubljene vladarice. Posebno mi Jugoslavlani bodemo proslavljali cesaričin godovni dan s tem, da bodemo vroče molili k Bogu za srečo in božji blagoslov celi cesarški hiši habsburški. Bog živi cesarja Karla in njegovo blago soprogo, cesarico Zito!

20letnica župnikovanja. Dne 1. majnika preteče 20 let, odkar je naš mnogozaslужni g. nadžupnik Franc Korošec pri Sv. Križu tik Slatine. Kot skromen spomin na to veselo obletnico priredi tamošnje Bralno društvo v nedeljo, dne 28. aprila, igro "Prisiljen stan je zaničevan" s petjem in deklamacijami. Začetek ob 3. uri popoldne. — Naš list kliče slavljencu kot nekdanjemu svojemu uredniku: Še na mnoga leta!

Papež posredovalec za mir. Iz Monakovega se poroča: Čeprav se papežu kljub velikim prizadevanjem dosedaj še ni posrečilo, da bi bilo prišlo do mirovnihih pogajanj na zapadu vendar se smatra, da njegova tozadevna prizadevanja še niso končanovaljena odklonjena. Kakor hitro se bo v sedanjih borbi na zapadu videlo, da ne bo o končnoveljavnem izidu nobenega dvoma več, bo papež zopet nastopil kot posredovalec za mir.

Celjski okrajni glavar baron Müller je stopil v stalni pokoj. Ob tej priliki mu je cesar podelil naslov dvornega svetnika.

Slovenec v sekovski škofiji zahtevajo vedno bolj glasno svoje stare pravice. Zadnji čas poročajo razni listi o pritožbah Slovencev iz sekovske škofije, kako se jih tam v verskem oziru zatira. Pred leti so bile slovenske službe božje n. pr. v Cmureku, v A-pačah, v Gomilci in drugih krajih sekovske škofije, kjer prebivajo Slovenci. Graški škof, oziroma nemškonacionalni župniki, pa so kar-meni nič tebi nič odpravili te stare pravice Slovencev. Slovenci sekovske škofije se sklicujejo, da se Nemcem v lavantinski škofiji dovoljuje v cerkvenem oziru vedno večje pravice. Celó v slovenskih mariborskih cerkvah je vedno več nemških pridig, dasiravno Nemci ne prihajajo v cerkev. Pritožbe sekovskih Slovencev so gotovo v vsakem oziru opravilene. Saj je vendar Kristus sam rekel: "Pojdite in učite vse narode!" Zakaj graški škof vsiljuje tamošnjim Slovincem samo nemško službo božjo, ko pa je vendar znano, da se Nemcem v lavantinski škofiji ne godi nobena krivica. Spremljamo boj naših rojakov v graški škofiji z željo, da zopet pridejo do svojih pravic v cerkvi.

Za Jugoslavijo se je izjavilo zadnji čas posebno na Koroškem veliko število slovenskih občin, č. duhovščina in na stotine posameznikov. Vsi koroški slovenski kraji hočejo biti v svobodni Jugoslaviji pod habsburškim žezlom. Iz Stajerske so se izjavili za deklaracijo: Sv. Stefan pri Smarju in skoro vse tamošnje žene in dekleta, občina Pokošje pri Slov. Bistrici, Bitce v Slov. gor., Sv. Tomaž, Trnovci, Savci pri Ormožu, Tolsti vrh pri Konjicah. V Golava-